

خلاصه داستان (لاگ لاین):

یک کارگردان تئاتر برای تز پایان نامه خود، قصد دارد نمایشی اجرا کند که بازیگرانش کودکان اوتیستیک هستند. سپس، تاثیر این اجرا (سایکودرام) را بر اصلاح رفتار آنها بسنجد. او برای انجام این کار تلاش می‌کند با این کودکان رابطه برقرار کرده و سپس، آنها را به برقراری ارتباط با همدیگر و محیط اطراف تشویق کند. در حالیکه مهمترین مشکل کودکان اوتیستیک، ضعف در برقراری ارتباط است.

سیناپس:

روح الله، پسر ۳۰ ساله‌ایست که در شهر نور، استان مازندران زندگی میکند. علاقه‌های اصلی او در زندگی تئاتر و روان‌شناسی هستند و در عین حال، عاشق کودکان است. روح الله که در حال حاضر به شدت تحت تاثیر فشارهای ناشی از ازدواج، تحصیل تئاتر در تهران و کسب و کار روزانه (از جمله کار در مغازه و ترانه سرایی) است، به موضوعی برخورد کرده که به شدت مجذوب آن شده است.

او تصمیم گرفته برای پایان نامه خود موضوعی را انتخاب کند که همه دغدغه‌های هنری و اجتماعی‌اش را پوشش داده و تئاتر را با روان‌شناسی پیوند بدهد. در حالیکه با کودکان اوتیستیک وارد چالش جذابی می‌شود تا از آنان برای ایفای نقش در یک سایکو درام کمک بگیرد، مسئولیتی اجتماعی را نیز ایفا خواهد کرد تا خانواده‌های درگیر با این موضوع، با یکی از راههای درمان فرزندان خود آشنا بشوند.

چیزی که در این مستند مشاهده خواهید کرد، نه فقط جلسات تمرین و اجرای این نمایش، بلکه پشت صحنه آن، نوع استقبال و عدم استقبال مراکز درمانی و خانواده‌ها، تاثیری که این پروژه بر نگاه آنان به

موضوع اوتیسم می‌گذارد و همچنین، شکل تعامل دوربین با سوژه‌هایی است که از ارتباط فراری هستند و رفته رفته در رفتار و زندگی آنها تغییراتی ایجاد می‌شود.

شخصیت‌های اصلی که در این فیلم مشاهده می‌شوند، بین ۶ تا ۷ نفر از کودکان مبتلا به اوتیسم هستند. در کنار ایشان، پدر مادرها و مشاورانی که در مراکز مربوطه مشغول فعالیت هستند، به فراخور نیاز درام در فیلم، حاضر خواهند بود. همچنین، به خاطر نحوه ساخت مستند که مبتنی بر تعامل با خانواده‌های دارای کودک اوتیسمی می‌باشد، امکان حضور دیگران هم در فیلم مهیا است. اما در کل، راوی مستند روح لله و پرسوناژهای اصلی نیز، همان ۶ تا ۷ کودک یاد شده هستند.

این مستند مشاهده گر و تعاملی، به مدت ۳ تا ۴ ماه در یک موسسه بهزیستی با حضور شخصیت‌های یاد شده می‌گذرد. به همین خاطر این فیلم را می‌توان جزو مستندهای «جغرافیای کوچک» نیز به شمار آورد. هدف این گونه از مستندها، نشان دادن ارتباط افراد در یک سازمان یا موسسه به خصوص است. اما لوکیشن فیلم، صرفاً محدود به همین موسسه نخواهد بود. تاکید اصلی در این اثر، نوع نزدیک شدن روح الله و البته دوربین به این کودکان است. این روند که چندین جلسه به طول خواهد انجامید تا سرانجام، کارگردان نمایش و البته دوربین بتوانند به شخصیتها نزدیک شوند، بخش مهمی از کشمکش و درام فیلم را به خود اختصاص می‌دهد.

در آخر، باید اشاره کرد وضعیت ثانویه‌ای که ممکن است در پایان فیلم پیش بیاید، یکی از این موارد است: ۱. روح الله موفق می‌شود نشان بدهد که سایکو درام حتی در مدتی چندماهه نیز توان تاثیرگذاری بر این کودکان را دارد. ۲. روح الله ممکن است در این پروژه شکست بخورد.

اما فارغ از هر دو حالت، اهمیت فیلمی که مشاهده خواهیم کرد، ورای نتیجه این پروژه است. به این دلیل که، ارتباط برقرار کردن با این کودکان و خانواده‌هایشان و نشان دادن زوایای پنهان اجتماعی و روانی زندگی آنها و البته، تلاش یک هنرمند برای استفاده از روش «تئاتر درمانی» برای درمان آنها، پتانسیل آموزشی و سرگرم‌کنندگی خود را خواهد داشت.

تم مرکزی فیلم:

تم یا مفهوم کلی که در این فیلم وجود دارد، عبارت است از: «برقراری ارتباط».

با توجه به این موضوع، تمام تمهیداتی که در پلانها و سکانسهای مختلف مشاهده خواهید کرد، در خدمت همین تم اصلی می‌باشند.

داشتن چنین مفهوم کلی مهمی که هم کارکرد اجتماعی و هم روان شناختی دارد، می‌تواند عموم مخاطبان را با توجه به هر سن، جنس و طبقه‌ای جذب خودش کند. مخاطبان ایرانی این مستند نیز، به خوبی از اهمیت چنین مفهومی در شرایط فعلی جامعه ایران آگاه هستند.

مفهوم فرعی دیگر، تلاش و جنگیدن برای رسیدن به خواسته‌ای مطلوب می‌باشد. راوی فیلم که بدنبال به نتیجه رساندن پروژه دانشگاهی‌اش است، در دوره پرفشار و سختی از زندگی‌اش قرار دارد و بخاطر علاقه ویژه‌ای که به این موضوع دارد، برای تک تک روزهای تمرینی و اجرا خواهد جنگید.

اما مهمتر از وی، کودکانی هستند که آرزوهای جذاب و پنهانی دارند و به ثمر نشستن این پروژه هنری - علمی، قدم محکمی از طرف خود آنهاست تا اندکی به جامعه نزدیکتر شده و آرزوهای خودشان را پی بگیرند.

شخصیتها:

در این فیلم ۶ الی ۷ کودک مبتلا به اوتیسم بعنوان شخصیت‌های اصلی حضور دارند. آنها از طبقات مختلف جامعه انتخاب شده و هر کدام، با جنسیت، سن، وضعیت خانوادگی و شرایط اقتصادی خاص‌شان، شخصیت پردازی منحصر به فردی را به خود اختصاص داده‌اند. آنها اگرچه از نظر رفتار و رابطه، اندکی غیرمتعارف نشان می‌دهند اما ویژگی‌های جذابی هم دارند که گنجانده شدن این رفتارها هم وجهه دراماتیک و هم جنبه آموزشی مهمی برای خانواده‌ها و جامعه دارد.

اما راوی این فیلم، همان کارگردان نمایش سایکو درام می‌باشد. روح الله، پسر جوان حدوداً ۲۸ ساله‌ای است که در طول سالها تمام تلاش خود را معطوف به کارگردانی تئاتر کرده و از طرفی نیز به خاطر زندگی در شهر شمالی «نور» در استان مازندران، روحیه و سلیقه ویژه‌ای دارد و همین او را به طرف ترانه نویسی و آهنگ سازی هم سوق داده است. او بخاطر شرایط خاص زندگی‌اش، مجبور است روزانه ساعات زیادی را در مغازه سوپرمارکتی مشغول کار باشد و ساعات باقی مانده شبانه را نیز صرف مطالعه و کارهای هنری بکند.

او این روزها، مجبور است در هفته دو تا سه روز به تهران بیاید، سر کلاسهای تئاتر در دانشگاه هنر حاضر شود، در جلسات تمرینی پایان نامه حاضر شود و روزهای دیگر را هم کار کند و در کنار خانواده‌اش باشد. روحیه خاص او که شکست خوردن را به هیچ عنوان قبول نمیکند، در مقابل کشمکش‌های مختلفی که در این داستان پیش روی خود می‌بینند به درام فیلم جذابیت ویژه‌ای می‌بخشد.

ما در این فیلم، داستان پسری را خواهیم دید که هم برای دغدغه‌هایش (علاقه به کودکان، کمک به جامعه و پیوند هنر و روان شناسی) تلاش می‌کند و هم برای آینده خود و عبور از سخت‌ترین دوره زندگی‌اش می‌جنگد و اگر این پروژه را به نحو احسن انجام دهد، تا حدودی از سختی‌ها و مرارت‌هایی که در تمام این سالها با آنها دست و پنجه نرم می‌کرده خلاص شده و دوره جدیدی در زندگی‌اش آغاز خواهد شد.

حال او برای موفق شدن در این پروسه، مجبور است در کشمکش با کودکانی که از برقراری ارتباط گریزان هستند موفق بیرون بیاید. اما او قرار نیست شخصیت اصلی فیلم ما باشد، بلکه شخصیت‌های اصلی این فیلم، همان کودکانی هستند که در بعضی از لحظات نه فقط روح الله بلکه مخاطبان را نیز از خودشان حیرت زده می‌سازند. به این خاطر آنها را شخصیت اصلی فیلم می‌دانیم که، آنها خودشان از بخشی از فیلم به بعد، تلاش می‌کنند زندگی و حتی رفتار خودشان را تغییر دهند.

مکانهای فیلم:

شهر تهران، شهری است که فیلم مستند مذکور در آن ضبط خواهد شد.

مکان اصلی، همان پلاتویی است که تمرینات در آن صورت میگیرد. شکل چیدمان دکور و طراحی صحنه نیز در خدمت پیشبرد نمایش خواهد بود.

بجز پلاتو، تا حد امکان دوربین در منزل کودکان نیز حضور خواهد داشت تا زندگی و تعامل آنها با نزدیکانشان را ضبط کند.

درباره کارگردان:

من از سال ۱۳۹۰ و از طریق کلاسهای فیلمسازی، وارد دنیای سینما شدم. در پنج سال نخست، بصورت آزمون و خطایی به ساخت چند فیلم دست زدم که از جمله آنها: فیلم مستند «من نیز فرزند آدمم» و فیلمهای کوتاه داستانی: «خاطره» و «فیلمی از بهترین روز زندگی» هستند.

سپس برای ادامه تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد، رشته سینما را انتخاب کردم و با کسب رتبه ۸ در آزمون ارشد، وارد دانشگاه هنر شدم. در این مدت بیشتر مشغول کارهای پژوهشی و نوشتن نقد فیلم بودم و تلاش کردم قبل از اینکه بخواهم فیلم جدیدی بسازم، خودم را از نظر مباحث تئوری سینما آبدیت کنم و تا می توانم از دیگر فیلمها بیاموزم.

جدی ترین تلاشم در این دوره برای فیلم سازی، فیلم مستند-انیمیشنی بود بنام «داستان یک نبش قبر» که بدلیل مشکلات مالی نیمه کاره ماند. اما درست بعد از آن، در کلاسی با موضوع «دراماتورژی مستند» شرکت کردم و توسط استاد «علی راضی» با مباحث بسیار تازه و جذابی در حوزه مستند آشنا شدم. در ادامه، تصمیم گرفتم که فیلم بعدی ام یک مستند و البته با تعهد کامل نسبت به داستان گویی و جذابیت دراماتیک باشد.

زمانیکه با روح الله در مورد پایان نامه اش صحبت کردم، مطمئن شدم که این پروژه دقیقاً همان سوژه ای است که منتظرش بودم. حالا به هیچ عنوان حاضر نیستم که این فیلم را از دست بدهم و میخواهم هر طور شده این موضوع جذاب و البته مهم را بسازم.

این موضوع، پتانسیل بالایی دارد که بتوانم در آن داستان گویی را به نحو احسن در یک فیلم مستند انجام دهم. مطمئناً حین تماشای این اثر، با مستندی ژورنالیستی مواجه نخواهید بود که فقط اطلاعات ارائه بدهد و به همین بسنده کند. اگرچه اوتیسم و مسئولیتی که نسبت به مبتلایان به آن احساس می‌کنم، من را ملزم خواهد کرد که تا حد امکان اطلاعات علمی، آموزشی دست اولی به مخاطب بدهم؛ اما نحوه بیان اطلاعات به شکلی خلاقانه و تاثیرگذار، برایم بسیار حیاتی است.

در پایان میخواهم به خانواده‌هایی که با مساله اوتیسم درگیر هستند، اطمینان خاطر بدهم که هنر درمانی، تئاتر درمانی و یا سایکو درام، می‌تواند کمک بسیار بزرگی به تربیت و درمان مشکلات کودکان شما باشد. تا هنر هست، شما تنها نخواهید ماند. ضمن اینکه، در بسیاری از کشورهای دنیا پروژه‌های هنردرمانی با موفقیت و تاثیرگذار بالایی در حال انجام هستند.